

Kaj je Društvo Mirna cesta

Društvo za varovanje človekovih pravic Mirna cesta (skrajšano Društvo Mirna cesta) je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki delujejo na področju človekovih pravic ali so kako drugače povezani s tem področjem.

Razlogi za ustanovitev Društva Mirna cesta

Cesta med Starodom in Krvavim Potokom (G1-7) je od nekdaj glavna prometnica med Trstom in Reko zato smo prebivalci ob njej smo na povečan promet že »prilagojeni«. Kljub temu pa je v zadnjem času življenje ob njej postalo nevzdržno, predvsem zaradi tovornega prometa. Ugotavljamo, da se je povečal predvsem tranzitni promet težkih tovornjakov in sicer najprej po letu 2001, ko je Direkcija RS za infrastrukturo prepovedala težak tovorni promet med Postojno in Ilirsko Bistrico, in kasneje še dodatno po vstopu Hrvaške v Evropsko unijo, saj od takrat tovornjakov na meji ne pregledujejo več. Prevozniki z izbiro poti Zagreb-Reka-Trst privarčujejo pri vsaki vožnji približno 60 evrov v primerjavi z vožnjo po slovenski avtocesti na relaciji Zagreb-Ljubljana-Trst. Zanimivo je, da se država ne zmeni niti za primajkljaj v blagajni DARSa, saj na ta račun izgubimo vsaj 30.000.000 evrov letno!!!

Na povečan obseg tranzitnega tovornega prometa opozarjamo že več let, vendar se v tem času ni spremenilo prav nič. Z namenom iskanja rešitev je 27. marca 2017 je Občina Hrpelje-Kozina sicer organizirala okroglo mizo, na katero so povabili različne strokovnjake s področja prometne varnosti in sicer Jureta Kostanjška (Avto-moto zveza Slovenije), Tomaža Čehovina (Policijska uprava Koper), Andraža Murkoviča (Javna agencija RS za varnost v prometu), Pavla Hevka (Direkcija RS za infrastrukturo) ter Zvonka Zavasnika (Ministrstvo za infrastrukturo), vendar po letu dni ugotavljamo, da razen nekaj posekanih dreves in postavitve nekaj metrov varovalne ograje bistvo problema ni bilo rešeno. Upali smo, da bo prepoved tovornega prometa med Peskom in Trstom vsaj malo omilila problematiko, vendar bistvenega zmanjšanja ni zaznati. Zanimivo je, da je v začetku pogovorov občina Hrpelje Kozina soglašala s to namero tržaške občine, na okrogli mizi pa je svoje mnenje spremenila in »nasprotovala« tej prepovedi. Torej smo prebivalci ob tej prometnici ostali tudi brez moralne podpore pri reševanju prekomerne obremenitve ceste s tranzitnim prometom.

Zaradi vsega navedenega smo se odločili za ustanovitev Društva Mirna cesta, preko katerega bomo vodili aktivnosti, ki bodo prebivalcem ob »naši cesti« omogočala kakovostnejše življenje.

Pravica do zdravega življenjskega okolja

Pravico do zdravega življenjskega okolja ima pri nas vsakdo, saj mu jo zagotavlja Ustava Republike Slovenije v 72. členu, ki sicer ni del poglavja človekovih pravic, vendar je tudi tej pravici Ustavno sodišče Republike Slovenije priznalo status človekove pravice. Sistemski zakon, ki ureja to področje, je Zakon o varstvu okolja, katerega namen je spodbujanje in usmerjanje takšnega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za človekovo zdravje, počutje in kakovost njegovega življenja ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. Vsebinsko pravice do zdravega življenjskega okolja določa zakonodajalec predvsem tako, da določi mejo dopustnih posegov v okolje (dovoljene normative). Zakon o varstvu okolja daje pooblastilo Vladi Republike Slovenije, da klasificira in predpiše mejne vrednosti imisij (koncentracij, ki so posledice emisije). Na tej podlagi je bila sprejeta tudi Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju iz katere so razvidne mejne vrednosti hrupa za posamezna območja (priloga 1). Uredba pozna 4 stopnje varstva pred hrupom oziroma 4 območja glede na tip poselitve. V Občini Hrpelje Kozina so območja pretežno opredeljena kot II. oziroma III. območje varstva pred hrupom in so določena v Občinskem prostorskem načrtu (www.geoprostor.net).

Namen in cilji Društva Mirna cesta

Društva Mirna cesta si bo prizadevalo, da bi prebivalci, ki živijo ob cesti Starod – Krvavi potok in prebivalci, ki to cesto uporabljajo za »običajen« promet, kar se da kakovostno in varno sobivali s to prometnico. V ta namen bo peljalo vse aktivnosti kot pomoč pri prizadevanjih za zmanjšanje oz. ustavitve težkega tovornega prometa na cesti med Starodom in Krvavim Potokom (G1-7) ter aktivnosti, ki bodo prispevale k izboljšanju prometne varnosti na tej cesti.

Naj spomnimo, da je bila cesta zadnjič rekonstruirana pred 40-imi leti (1978), vsa nadaljnja dela pa so bila le kozmetične narave (preplastitve, postavitve odbojnih ograj, čiščenje brežin,). K večji varnosti v naseljih bi pripomogla tudi gradnja pločnikov v vseh vaseh ob cesti, ki so ob takem prometu (tudi brez tranzitnega prometa) nujno potrebni. Kljub obljubam pa smo poleg Hrpelj in Kozine dobili le delni pločnik v Tubljah, Materiji in Markovščini ter pločnik v Obrovu in Podgradu. A ostali prebivalci pa niso v vsakodnevni nevarnosti???

Društvo Mirna cesta bo pripravljalo srečanja s priznanimi strokovnjaki s področja prometne varnosti, varstva zdravja, varstva okolja ter pravnimi strokovnjaki, ki bodo tako društvu kot občanom svetovali pri zaščiti svojih (tudi ustavno varovanih) pravic.

Društvo Mirna cesta bo poskušalo pristojne službe ponovno opozoriti na vedno večjo problematiko prekomerne izpostavljenosti in poskušalo rešiti nastalo situacijo po razumni in mirni poti, vendar pa na rešitev problema ne bomo čakali v nedogled, saj od obljub ne moremo živeti. Čakanja je bilo dovolj, zdaj je čas za akcijo!!! Naj čakamo še 40 let na avtocesto? Spomnimo, že okrog leta 1985 je bila tudi na terenu zakoličena trasa avtoceste Trst – Reka!

Upamo, da pristojne službe tokrat ne bodo ostale neme, kot so bile neme ob dozdajšnjih prizadevanjih. Ne želimo si uporabiti skrajnih metod za doseg cilja, vendar v kolikor bo to potrebno, bomo morali poseči tudi po teh metodah. Govorimo seveda o zaprtju ceste, tožbah in še o čemu!